Programartikler i arbeideravisene

Fra «Vort Arbeide»

Nærværende Blad vil, saafremt et tilstrækkeligt Antal Abonnenter tegner sig, fra Juli d.A. udkomme tre Gange ugentlig i Størrelse som dette.

Bladet vil væsentlig beskjeftige sig med Arbeiderspørgsmaal og saavidt mulig søge at opmuntre Arbeiderne til Sammenslutning. Dets Program vil med andre Ord gaa ud paa at hæve Arbeideren i egen Bevidsthed og samtidig fremholde de Krav, som maatte gjøre sig gjeldende inden Arbeiderområdet i almindelighed.

Saavidt Pladsen tillader det, vil Bladet af og til ogsaa meddele faglige Notitser fra Haandverkets og Industriens Omraade i Ind- og Udlandet.

Prisen bliver 4 Kr. Aaret, 2 Kr. Halvaaret eller 1 Kr. pr. Kvartal. Bestillinger kan indsendes til Undertegnede under Adresse «Thronsen & Ko.s Bogtrykkeri. Kirkegaden 32, Kristiania». Lister til Tegning af Abonnenter er dessuden udlagt i de forskjellige Fagforeninger og i «Kristiania Arbeidersamfund», samt «Kristiania vestre Arbeidersamfund» og i «Kristiania østre Arbeidersamfund».

NB. Saafremt det skulde vise sig at Bladet finder paaregnet Støtte, vil det blive udvidet og maaske udkomme oftere.

Kristiania, Mai 1884 Chr. H. Knudsen.

* * *

«Vort Arbeide» ble startet i 1884 og utgitt og redigert av Christian Holtermann Knudsen. I 1886 ble avisa organ for Den socialdemokratiske Forening og omdøpt til «Socialdemokraten». Ovenstående artikkel er fra nr. 1/1884.

Fra «Ny Tid»

Til vore læsere

Kom saml jer omkring min harpe,
I, samfundets paria-folk,
det er til jer jeg mig vender:
jeg søger en plads som tolk.

Jeg søger en plads at tyde
de saare sukkes bog,
jeg søger en plads at tolke
de lidende hjerters sprog.

«Ny Tid» i al sin beskedenhed søger ogsaa en slig plads. Det vil forsøge at slaa til lyd for kravene fra de smaa uænsede i vort samfund, det vil forsøge at dra dækket for samfundets mange løgne og uretfærdigheder til side og kjæmpe for, at retfærdighed og velvære for alle afløser godgjørenheden og almisser til «værdige trængende». Det vil ta i forsvar de individer i samfundet, hvis fødsel og senere livsstilling er aarsag i, at de ligger under i kampen mod nød og elendighed, det vil, sit navn tro, arbeide for, at der for folkene skal oprinde en ny tid, fredens og nestekjærlighedens tid. Nutiden er den sociale kamps tid. De forskjellige samfundslags konturer staar skarpt aftegnet. De besiddende klasser fører en ofte hensynsløs kamp for ikke at nødes til at gi slip paa sine ved aarhundreders uretfærdighed tilkomne særrettigheter, og de besiddelsesløse fører og vil føre en ligesaa haardnakket kamp for at opnaa de livsgoder, som af samme grunde er formenet dem. Vi har imidlertid det sikre haab at ogsaa denne kamp engang vil ta slut, ikke med den ene parts undergang eller ombytning af roller, men ved, at alle klasser erkjender det unaturlige og umenneskelige i en slig kamp og vi haaber, at naar fredsprotokollen engang underskrives, den da maa godkjendes af alle parter med tilfredshed. Den tid maa engang komme, da mennesket kan være tilfreds med at ha en broder uden at faa lov til at bruge hans nakke til fodfæste under en hensynsløs kamp for at tilfredsstille sin gridskhed og magtsyge.

Men indtil da maa der kjæmpes, maa der sættes krav, og vi vil gjøre hvad vi kan for, at de arbeidende klasser ikke skal gaa træt af kampen, men med hævet pande træde frem og gjøre sine krav gjældende.

Idet vi hermed pressenterer bladet, vil vi be vore arbeiderhjem modta det som en ven, som til alle tider vil være talsmand for deres rettigheder og mod overgreb og udbytteri fra kapitalismens og magthavernes side.

★ ★ ★

Artikkelen er hentet fra «Ny Tids» åpningsnummer i 1899. Avisa ble gitt ut i Trondheim og redigert av en komite de første åra.

Fra «Fremtiden»

«Fremtiden»

er et organ for Drammens og Buskeruds arbeiderpartier. Det vil med den evne det eier tale arbeidernes og bøndernes sag. Dets politik vil bli Det norske arbeiderpartis, og vi vil søge at gjøre partiets program kjendt for alle.

Paa grundlag af dette program vil vi søge at organisere bønderne og arbeiderne til ivaretagelse af sine interesser.

Vi vil med argusøine følge den kommunale politik i byen og distrigterne, samt opta til debat alle spørgsmaal, der kan være af offentlig interesse. «Fremtiden» har sikret sig en masse dyktige penne, saa den til enhver tid vil holde sig underrettet.

«Fremtiden» vil føre saglig debat, personligheder og grovheder faar ikke plads.

«Fremtiden» vil blive redigert saadan, at alle i huset vil finde noget for sig. Letlæst og grei skal den bli. Lange artikler vil vi ikke ha. Folk, som ikke kan faa sagt det de vil fort bestemt, bør la være at skrive i aviser.

«Fremtiden» vil derfor blive en folkets avis.

Vi skal ikke rose os selv mere denne gang. Abonner paa nærmeste posthus, saa vil I se, at vi ikke har smurt for tykt paa.

★ ★ ★

Det er eders blad

Længe har der været arbeidet i arbeiderorganisationerne i Drammen og Buskerud for at faa sit eget organ. Vi følte, at vi stod hjælpeløse i kampen, idet vi manglet det nødvændigste af alle vaaben – pressen. Modstanderen havde sin stærkt udbredt, alt kunde de fortælle om os, uden at vi havde anledning til at svare. Følgen heraf var, at vort partis program i en forvrængt form blev fremstillet for folket. Ved foredragsholdere rak man ikke at møde og tilbagevise uefterretteligheden. Vi maatte svare med samme vaaben, vi maatte faa vort eget blad.

Arbeiderpartiets landsmøte i Drammen ifjor erkjendte berettigelsen i dette krav, og fattet beslutning om, at partiet intet havde at indvende mod at et partiorgan oprettedes for Drammen og Buskerud, hvis de nødvendige midler skaffedes til veie. Nu er foretagendet blitt en kjendsgjerning, idet at velvillige mænd inden partiet har traadt støttende til, og forventer vi, at de tilsluttede organisationer fremdeles vil ta et krafttag til bladets yderligere betryggelse.

Vi venter derfor, at organisationen vil holde en kjærlig haand over dette sit

organ, saa det kan leve fra første stund af i økonomisk tryghed. Det er nemlig den første betingelse for at bladet kan udføre sin vigtige gjerning.

Vi venter, da bladet er deres eget, at I ikke alene sørger for, at aktiekapitalen blir større, men fremforalt at I søger bladet udbredt paa alle steder og blandt alle stænder.

Hver interessert partifelle maa ha det som sin pligt – ikke alene at holde bladet selv – men ogsaa være dets agitator.

Hvis vi ikke stolte paa, at de interesserede vilde ofre noget for bladets udbredelse og ved til stadighed at holde det underrettet fra de forskjellige steder, saa vilde vi ikke ha vovet foretagendet.

Men vi stoler paa eder. Det er deres blad, deres organ, deres talerør.

Paa eder beror det om det skal bli mægtigt og ha den indflytelse som vi nu haaber.

★ ★ ★

De to ovenstående artiklene er fra «Fremtidens» første nummer, i 1905. Avisa ble gitt ut i Drammen. Redaktør var Torgeir Vraa.